

บทที่ 5 บทสรุป

“Where are we going?” หรือ “ทางไหนดี” เป็น *สภาวะทางจิตใจ* ของมนุษย์ที่ได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลกระทบกระเทือนต่อคนเป็นจำนวนมาก เป็นสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกาลเวลา เกิดผลกระทบเชิงโครงสร้างคือความไม่เป็นระเบียบของสังคมกับปัญหาสังคมและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดของสังคมกับปัญหาสังคม เช่นปัญหายาเสพติด ปัญหาคอร์รัปชัน (Corruption) ปัญหาความยากจน (Poverty) ปัญหาการแพร่กระจายของโรคต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นจากประชากรโลกที่เพิ่มขึ้นมาเป็นลำดับในปริมาณที่มากและเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนอาหารและทรัพยากร เมื่อประชากรเพิ่มขึ้นอย่างมากอาหารและทรัพยากรต่างๆ ย่อมไม่เพียงพอต่อความต้องการ ก่อให้เกิดการขาดแคลนในบางประเทศที่กำลังพัฒนา ปัญหาการเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การขาดแคลนทรัพยากร การพัฒนาเทคโนโลยีต่างๆ ก่อให้เกิดมลพิษ ซึ่งเป็นอันตราย และทำให้สภาพอากาศมีอุณหภูมิสูงขึ้น ปัญหาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม เมื่อทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด แต่ประชากรกลับเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้เกิดการแย่งชิงทรัพยากรและการแข่งขันทางสังคมสูงขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาทางด้านสังคม เช่น การขาดการศึกษา สุขภาพอนามัยไม่ดี ขาดแคลนที่อยู่และปัญหาการว่างงานปัญหาการขัดแย้งระหว่างประเทศที่มีการพัฒนาแล้วบางประเทศมีนโยบายขยายประชากรออก เพื่อแสวงหาอาณานิคมและทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้เกิดการขัดแย้งขึ้นระหว่างประเทศ ก่อให้เกิดปัญหาการคุกคามข้ามพรมแดนหรือต่อพวยพเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย ปัญหาทางสังคมเหล่านี้เกิดขึ้นไปพร้อมกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพทางดิน ฟ้า และอากาศ และเป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่สามารถควบคุมปรากฏการณ์ต่างๆ ที่เกิดจากธรรมชาติได้ สภาวะการณ์ “Where are we going?” จึงเป็นสิ่งที่ทำให้จิตใจของผู้นึกคำถามต่อสิ่งที่เข้ามากระทบกระเทือนใจอย่างรอบด้าน อาจหาที่สุดของคำตอบไม่ได้ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในใจว่าจะ “ทางไหนดี”

จากปัญหาความเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในกระแสโลก จึงได้นำเนื้อหา มาสร้างสรรคผลงานภาพพิมพ์ชุด “ทางไหนดี” และนำเสนอผลงานต่อสาธารณชน ณ หอศิลป์ จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โดยได้สอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าชมนิทรรศการผลงานชุด “ทางไหนดี” ต่อความเห็นถึงการสะท้อนปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจ และปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมผลงานชุดนี้สามารถสร้างความตระหนักในด้านปัญหาต่างๆ ในสังคมได้มากน้อยเพียงใด และผู้ชมนิทรรศการชุดนี้มีความคิดเห็นว่าจะมีส่วนช่วยในการเยียวยาสังคมได้อย่างไร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าการสร้างสรรคชุด “ทางไหนดี” สะท้อนถึงปัญหาในสังคมปัจจุบันได้มาก ปัญหาการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม การเมือง เศรษฐกิจและปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อม ผลงานชุด “ทางไหนดี” สามารถสร้างจิตสำนึกให้กับผู้เข้าชมนิทรรศการและสร้างความตระหนักแก่สังคมได้มากขึ้น และมีความรู้สึกในการมีส่วนร่วมที่จะช่วยเยียวยาสังคมให้ดีขึ้นด้วย

เอกสารอ้างอิง

- ชอุต นิมเสมอ. 2542. *Chalood Nimsamer : prints-drawings-mixed media, 1953-1999* นิทรรศการ
เจ็ดช่อเกียรติศาสตราจารย์ชอุต นิมเสมอ : ภาพพิมพ์-วาดเส้น-สื่อผสม 2496-2542 เนื่องในวาระได้รับ
พระราชทานปริญญาคุณวุฒิตกติกาศึกษา สาขาภาพพิมพ์ ประจำปีการศึกษา 2541. กรุงเทพฯ:
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- พิเชษฐ สุนทรโชติ. 2549. งานวิจัยเรื่องการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสร้างผลงานภาพพิมพ์แกะไม้ของประหยัด
พงษ์คำและประพันธ์ ศรีสุตา. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน
ดุสิต.
- ไพรัตน์ พุกษาชาติคุณากร, นายแพทย์. 2542. *จิตเวชศาสตร์สำหรับประชาชน*. โรงพิมพ์นันทพันธ์.
มานพ ถนอมศรี. *ภาพพิมพ์แกะไม้ชิ้นเยี่ยมของ ประหยัด พงษ์คำ*. วัฒนธรรมไทย. ปีที่ 36, ฉบับที่ 2 (พ.ย. 2541).
วิจิตร อภิชาติเกรียงไกร. 2539. *ศาสตราจารย์ประหยัด พงษ์คำ : ชีวิตและผลงานแห่งความเป็นไทย 2477-
2538*. กรุงเทพฯ : Animate Print and Design.
- สังคมศาสตร์. 2552. *พื้นที่ สังคม ตัวตน*. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
สังคมศาสตร์. 2553. *วัยรุ่นกับวัฒนธรรมสมัยนิยม*. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
สังคมและวัฒนธรรม. 2549. *ภาควิชาสังคมวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย*.
- ศุภัตรา สุภาพ. 2534. *สังคมวิทยา*. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ไทยวัฒนาพานิช.
อานนท์ กาญจนพันธ์. 2555. *ทวนคิดค้นความคิดถึงศตวรรษไทยศึกษา*. คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
อิทธิพล ตั้งโฉลก. 2535. *ทศวรรษ ภาพพิมพ์*. กรุงเทพมหานคร, (ม.ป.ท., ม.ป.พ.).
อศินีย์ ชูอรุณ. 2543. *ความรู้เกี่ยวกับศิลปะภาพพิมพ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
Asian Art News. 2008. Volume 18, Number 5, September- October.
Donald Saff and Deli Saciloto. 1937. *Printmaking : History and Process*. Capital City Press,
Vermont. E.S. Lumsden. 1962. *The Art of Etching*. J.B. Lippincott & Co.,
Philadelphia. Gabor Peterdi. 1971. *Printmaking : Methods Old and New*. The
Macmillan Company, New York.
Pongdej Chaiyakut. 2007. *J, Q, K., Catalogue, Kacent Printmaking*.
Pongdej Chaiyakut. 2010. *The Darkness of Bruegel*. Printmaking Photo & Papermaking.
Pongdej Chaiyakut. 2012. *To be or not to be เป็นหรือไม่เป็น*. Printmaking Installation.
Richard R. Brettel. 1999. *Modern Art 1851-1929*, Oxford University press.

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-สกุล

รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยบุตร

2. ประวัติการศึกษา

2530 Certificate of Printmaking Academy of Fine Art, Cracow, Poland.

2527 ปริญญาโท (ภาพพิมพ์)

คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

2522 ปริญญาตรี (ภาพพิมพ์)

คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

3. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ

ทัศนศิลป์ สาขาภาพพิมพ์

4. ผลงานวิจัย

2545 สร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพพิมพ์และวาดเส้นแรงบันดาลใจจากเส้น สีและ รูปทรง มนุษย์ (หัวหน้าโครงการ)

2548 ปัญหาและแนวทางการแก้ไขสภาพการดำเนินงานของสภากวีพัฒนธรรม ศูนย์วัฒนธรรม และสำนักงานวัฒนธรรมในเขตภาคเหนือ (หัวหน้าโครงการ)

2550 โครงการวิจัย การสร้างกระบวนการในการวิจัยสร้างสรรค์ศิลปะ คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ผู้ร่วมวิจัย)

2554 ความเป็นไปได้ในการสร้างแม่พิมพ์กัดกรวด (Etching) โดยไม่เกิดมลพิษ (Nontoxic) (หัวหน้าโครงการ)

2554 แนวทางการพัฒนางานวิจัยและสร้างสรรค์ศิลปะในภาคเหนือ

9. การเผยแพร่ผลงาน

2522 - 2532 National Art Exhibition Bangkok

2525 - 2530 Thai Farmer Bank Contemporary Art Exhibition, Bhirasri Bangkok

2526 7th International Triennial of Graphic Art, Frechen, w. Germany

2526 Premio International Biella per Lincisione Italy

2527 10th International Biennial of Graphic Art, Krakow Poland

2527 16th International Biennial of Graphic Art, Ljubjana Yugoslavia

2528 10th International Triennial of Original Prints, Grechen Switzerland

2528 Kuala Lumpur Art Festival Malaysia

2529 International Biennial of Print Exhibition 1986, 88, 90 Taipei, Taiwan, R.O.C.

2529 The Contemporary art from Asia Fuguoka, Japan

2530 4th Master Piece Art Gallery Exhibition Bangkok

2530 Youth Art Gallery, Hiroshima Prefecture Japan (Three places)

2531 "Ecole des Krakowie" Krakow, Poland

2531 Three man show. Artist Gallery Warsaw, Poland

2531 International Biennial of Graphic Arts, Contemporains Paris

- 2532 *From the outside looking in " Usis Chiang Mai*
- 2533 *1st Kochi International Exhibition of Print 1990 Japan*
- 2534 *International of Graphic Art Soul, Korea*
- 2535 *"A Decade of Printmaking"/ "New Part" Queen Sirikit National Convention Center, Bangkok*
- 2535 *5th International Biennial of Graphic Art Taipei, Taiwan*
- 2536 *Art Forum Bangkok*
- 2537 *Exhibition by the staff of Hue University and Chiang Mai University at National Gallery Bangkok*
- 2537 *Exhibition by Kamol Tassanachalee and his artist friends at National Gallery Bangkok*
- 2539 *"Contemporary Prints from Thailand by Pongdej and Bannarak" Bathurst Regional Art Gallery Australia*
- 2540 *"Thai - Vietnamese Art Exhibition" Hue, Hanoi, Vietnam*
- 2541 *Vermont Studio Center Art Gallery USA.*
- 2541 *150 Northern Artist at CMU Art Museum, Chiang Mai*
- 2541 *Exhibition of Northern Artists at National Art Gallery Bangkok and Chiang Mai University*
- 2542 *80 Northern Artists for the celebration of His Majesty the King's 72 birthday*
- 2542 *Contemporary Arts Exhibition by the 4 Universities of Fine Arts Thailand - Vietnam*
- 2542 *Invited artist "The 45th National Exhibition of arts" Bangkok*
- 2542 *Arts exhibition of The Association of Silpakorn University Alumni Chiang Mai University Art Museum*
- 2543 *Num Thong Gallery Bangkok*
- 2543 *Vietnam - Thailand - Japan Contemporary Art Exchange Exhibition In Funabashi*
- 2543 *Bangladej International Contemporary Art*
- 2545 *National Art Gallery, Chao - Fa Bangkok*
- 2545 *Exhibition of Printmaking by Japanese and Thai artist Siplakorn University*
- 2545 *"Message from Chiang Mai Thai contemporary art" Tokyo, Japan*
- 2546 *The Exhibition of Art's Instructors Faculty of Fine Art, Chiang Mai University*
- 2555 *Confluence of 9 at the national gallery of Thailand , Choa - fa road, Bangkok.*
- นิทรรศการเดี่ยว**
- 2546 *Chiang Mai University Art Museum Chiang Mai*
- 2546 *9 Art Gallery Chiang Rai*

- 2549 แสดงนิทรรศการเดี่ยว เรื่อง ธรรมชาติ ณ KUNGLIGA
KONSTGOGSKOLAN INSTITUTE OF TECHNOLOGY &
MANAGEMENT ประเทศสวีเดน
- 2549 ผลงาน การเดินทางของเต้าน้ำโขง The Special Art Exhibition
at Royal Flora Ratchaphruk
- 2550 หอศิลป์ จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2551 หอศิลป์วัฒนธรรม คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 2551 9 Art Gallery Chiang Rai
- 2551 แสดงผลงานศิลปะกรรม Saoh Gallery ญี่ปุ่น
- 2552 หอศิลป์ร่วมสมัยแกลดอรีโรงแรมเมอร์เคียวฟอรั่ม กรุงเทพมหานคร
- 2553 นำเสนอผลงาน (Oral Presentation) "International Art
Exchange" USA
- 2553 หอศิลป์จามจุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย "The darkness of Bruegel"

10. รางวัลที่ได้รับ

- 2527 3rd Prize (Print), 29th National Art Exhibition Bangkok.
- 2528 Honorable Prize, International Art Exhibition from Bata, Co.,
Ltd.
- 2547 Selected Artist for Art Project in celebration of king 6th cycle
birthday anniversary, 1999
- 2548 Silpa Bhirasri Grant 2003

11. ทุนที่ได้รับ

- 2530 ทุนรัฐบาลโปแลนด์ , KRAKOW, POLAND.
- 2542 ทุน Freeman Fellowship, Vermont Studio Center, Vermont,
USA
- 2549 ทุนรัฐบาลสวีเดน, SIDA

ภาคผนวก ก

คู่มือตรรกศาสตร์การคิดปะภาพพิมพ์ ผลงานชุด “ทางไหนดี”

ภาคผนวก ข

การเผยแพร่ผลงานชุด “ทางเหนือ” ในนิทรรศการ “CHAT”
CMU Faculty of Fine Arts & ANU School of Art
วันที่ 4 เมษายน – 3 พฤษภาคม 2557
ณ ANU School of Art Gallery, Australian National University